№ 21. Treschdeen, 23. Maijâ. 1884.

Iznahk weenreis nedelâ.

Makfa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku rakstu rindinu; pahrtulkoschana if sweschahm walodahm par brihwu.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.

Latweeschu Awises.

Makfa, Jelgawâ sanemot: par gadu — 1 rubl.

Makfa, pahr pastu peesuhtot: par gadu — 1 rubl. 50 kap.

Ekspedizija: Jelgawâ, Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê.

„Latw. Aw." war apstelleht un sludinajumus peenem: **Jelgawâ:** Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê, Baleijas eelâ № 2, „Latw. Aw." ekspedizijâ. — **Bauskâ:** Steina kga apteeki. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna kga grahmatu bodê. — **Rihgâ:** D. Minus kga kantori, Kop eelâ № 5. — **Rihgâ:** E. Plates kga drukatawâ, pee Pehtera basnizas.

63. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstelleht un sludinajumus peenem: **Walmeerâ:** Trey kga grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolffa kga grahmatu bodê. — **Pehterburgâ,** pee Pehterburgas zeen. Latw. draubses mahzitaja. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Mahjas un mahju jaukums.

Naw wis weena alga, kà zilweks dsihwo. Kahds sakams wahrds saka: Saki man, ar kam tu sateezees, un es tew teikschu, kahds tu esi; bet akurat tàpat ari waretu teikt: Rahdi man, kà tu dsihwo, un es tew teikschu, kahds tu esi. Jo eeksch tam, kà zilweks eegrosa un eerihko to weetinu, kur winsch ar sawu seewu un saweem behrnineem ir kopâ, kur winsch atpuhschahs no saweem deenas darbeem, kur winsch guk un ehd un sawâs domâs eestiprinahs, eeksch tam parahdahs it nejauschi wisa wina buhschana. Nebuhs wis teikt: Ja, no pahrtikuscheem laudihm gan to waretu pagehreht, bet ne wis no nabageem; nabagam jau naw eespehjas tà eeriktetees, kà winsch gribetu. Winsch newar neka isdot par sawu mahjas weetu jeb dsihwokli un war preezigs buht, kad tikai winam ir sawa deenischka maisite. Tas skan itin riktigi un pareisi, un tomehr naw tà; jo ari nabags war buht tihrs waj netihrs, war to masumu, kas winam ir, tureht kahrtibâ waj nekahrtibâ, — un ari bes naudas war daschu dariht, daschu labot un eegrosiht sawâ dsihwokli, sawâ istabinâ. Tikai tas, kas pilnigi ubags, kam nekas nepeeder, kà tikai tahs lupatas, kas winam mugurâ, un kam drihs schis, drihs tas kaktinsch teek eerahdihts par mahjas weetu, tikai tas newar neka dariht sawa dsihwokla sinâ. Bet kam preeksch sewis un sawas familijas ir sawa istabina, saws kambaritis, waj pat saws nams, tam ir atwehlehts, tam ir atlauts tahs tschetras seenas, kur winsch dsihwo un walda, padariht un eerihkot waj nu par schkuhni, stalli jeb par zilweku dsihwokli, kurâ, tà sakot, ir patihkami, kurâ labpraht gribahs palikt un usturetees, un kurâ nomana un redz kahrtibu, tihribu un jaukumu. — Nè, naw wis weena alga, kà dsihwo. Dsihwoklis, kura eerihkoschanâ, eerikteschanâ, nomanam labu garu, daudz reis ir no leela swara preeksch pascheem eedsihwotajeem. Wihrs labpraht paleek mahjâs tahdâ dsihwokli un ne-iseet, un behrnu audsinaschanas sinâ jasaka, ka tahds dsihwoklis eepotè masinajeem jau no pat wiswahrigakahs jaunibas tihribu un spodribu, kas wineem paleek un ne-issuhd wisâ winu wehlakâ dsihwes laikâ.

Schais laikôs teek daudz spreests un runahts no isglihtibas; bet weenâ sinâ, proti tanî, kà un kahdâ wihsê dsihwo, rahdahs wehl maz isglihtibas. Schais laikôs, kamehr saimneeki palikuschi par sawu mahju gruntneekeem, teek pee mums uz semehm daudz dsihwoklu buhwehts; bet buhwes wihse, wisa apkahrtne un eerihkoschana jeb eerikteschana daudz reis rahda, ka wehl maz isglihtibas atrodahs, ka maz sapratibas redzam tai sinâ, kas ir jauks un koschs. Ar preeku war daschâs mahjâs usluhkot jaunbuhwetos dsihwoklus un pagalma ehkas, un pee tam redzeht, kahds spehjas wihrs mahju ihpaschneeks bijis, scho buhwi wadidams. Pee mums atrodahs apgabali, kur mahju saimneeki sew usbuhwejuschees diwtahschu muhra namus, kas skaidri peerahda, ka buhwetajs ir pahrtizis wihrs, un ka winsch sawu ihpaschumu labpraht padaritu tahdu, ka tas ari no ahrenes jauks isskatahs. Bet wairak tak no ta neka newar redzeht, kà to, ka ihpaschneekam ir bijis daudz naudas; smuks naw ne dsihwoklis, nei wina mahjas. Jo ko tad nosihmè tas wahrdinsch smuks sawâ ihstajâ, labakajâ sinâ? Ihsti smuku, ihsti jauku war tikai to nosaukt, kas sirdi eepreezina un labâs domâs pazilà, kad to apluhko un par to pahrdomà. Bet usluhkojot jaunbuhwetos staltos namus muhsu mahjâs, tikai reti ko sewischki eewehrojamu atradihs; wini ir, tà sakot, akurat tà buhweti kà kasarmas un jaunee zeetumu nami. Namam uz semehm tak waijadsetu pawisam sawadi isskatitees un daschâs it sinamâs leetâs zitadam buht, nekà nameem pilsehtâs. Tai leetâ waretu daudz saziht un daschu padomu peedot; bet bes ussihmeschanas tas buhtu gruhti, to tà israhdiht, ka tas ir gaischi saprotams un apkerams, un tamdehl buhtu loti wehlejams, ka leetas prateji buhwmeisteri par to pahrspreestu un ihpaschâ rakstâ schai sinâ dotu jeb zeltu preekschlikumus, jeb wehl labaki buhtu, kad pahrtikuschi gruntneeki, kas nodomajuschi sawâs mahjâs buhweht jaunus namus, saweenotos un noteiktu kahdu sinamu naudas summu kà goda maksu par wislabako plahni preeksch leelahm un masahm mahju eedsihwojamahm ehkahm. Daschados eesneegtos plahnus kas lai apspreesch un nowehrtè, preeksch tam, sinams, waijadsetu eezelt ihpaschu komisiju, kas sastahw if leetas pratigeem, praktiskeem arkitekteem, warbuht if kahda Rihgas politeknikas profesora un ari if kahdeem saimneekeem. Ka pee tam ne ween uz to ir jaluhko, kà dsihwojamà ehka isskatahs, bet tàpat ari uz to, zik wina deriga, ruhmigi eerihkota un lehta isnahk buhwejot, — to gan newaijadsehs sewischki peesihmeht. Mehs nezelam nekahdus preekschlikumus, bet gan gribetum uz diwi leetahm dariht usmanigus, proti uz tam, ka jumts ar labi paprahwu paspahrni namam uz semehm dod laipnu, patihkamu isskatu, ka labpraht tur gribetum peemahjot, un ka pahr leelajahm durwihm waijadsetu buht tahselei, uz kuras kahds jauks wahrdinsch waj pantinsch if bihbeles stahwetu wirsû ar leeleem, smukeem burteem usmahlehts, kas katru eenahzeju, waj winsch nu mahju zilweks, waj kahds weesis buhtu, apsweizinatu; tas teescham buhtu jauka leeta.

Ne tikai nams pats ween, bet ari wina apkahrtne ir ja-eewehro. Kad mahjas atrodahs lauka widû, un tur naw nekahdu waj tikai maz koku redzams apkahrt, tad tas isskatahs wisai pliki, tukschi un nejauki. Pawisam zitadi, kad mahjas atrodahs smuku koku pa-ehnâ, kuzahm daschadi koschi kruhmi wisapkahrt, tà ka tahs itin patihkami tur eekschâ usluhkojamas, un ka starp scheem kokeem naw ne ween auglu koki ween, bet ir ari ziti kahdi labakee no muhsu lapu kokeem, kà osolischi-semsarischi, leepas, wihksnas, oschi u. w. z. — Nekas naw tik jauki pee kahdahm mahjahm un kahdas muischas, ka kad tur redzam leelus, smukus kokus; jo zaur to katram teek atgahdinahts, ka tur senak zilweki dsihwojuschi, kas nedomajuschi un nedsihwojuschi tikai preeksch sewis ween, bet gahdajuschi un ruhpejuschees ari preeksch jaunahs jeb nahkoschahs pa-audses. Jo ka stahditajs pats to peedsihwos, ka wina osolinsch waj wihksnite jau tik leels isaugtu wina dsihwibas laikâ, ka tas wina pa-ehnâ dabutu atspirdsinatees, tas tak ne sawu muhschu newar wis notikt. Wihrs, kas uz tam neluhko un pehz tam ween tikai nezenschahs, ka no wina roku darbeem winam pascham nahk labums, ka winsch pats ween tikai bauda sawa puhlina auglus, bet par to ari gahdà un ruhpejahs, ka wina pehznahzeji, kuzus winsch nekad naw redzejis un pasinis, dabon labumus un auglus, bauda preekus un lihgsmibu no wina sweedreem un puhlineem, ko tas sawâ dsihwes laikâ lehjis un krahjis, — tas ir kreetns un pateesi slawejams un zeenijams wihrs.

Politisks pahrskats.

Seme ir daudz tuhkstosch' gadu weza; bet kà wina isskatahs un kahdi apgabali jeb kahdas semes dalas uz winas atrodahs, tas zilwekeem, kas semi apdsihwo, tikai preeksch it ihsa laika, preeksch pahri simts gadeem, tizis sinams jeb pasihstams. Wisas isglihtotahs tautas loti isbrihnijahs, kad ap 15. gadu simtena widu (1492. g.) no Kristapa Kolumbus Amerika tika useeta, un nu peepeschi skaidri tika peerahdihts, ka seme naw wis plakana, kà kahda nelihdsena apala ripa, bet ka wina ir apala, kà lode, un kad sahka atsiht, ka lihdz schim tikai ta masakà dala no schihs lodes bij pasihstama, un ka otrâ pusê schai lodei wehl loti leeli semes gabali un warenas juhras atrodahs, no ka lihdz tam laikam ne jaudaht nejaudaja. Spahneeschi un Portogiseeschi akurat tee bija, kas schos jaunos semes apgabalus usgahja, un schais semês loti daudz mantas, kà sudrabu, seltu un zitus dahrgumus, atrada. Gandrihs ar katru gadu wini nahza jaunos apgabalôs, jaunâs semes dalâs un juhrâs, un tai laikâ nemaz wehl newareja aprehkinaht un apspreest, ko wisu wini wehl warehs atrast. Bet jo wairak Spahneeschi un Portogiseeschi atrada, jo wairak wini palikahs weeni uz otreem greesirdigi; Spahneeschi negribeja neka Portogiseescheem nowehleht, un Portogiseeschi atkal tikai schkeeleht ween schkeeleja, kad Spahneeschi ko dabuja, — un tamdehl drihz strihdinsch iszehlahs par to, kur robescha esot meklejama starp scho abu walstju wehl nepasihstameem un ne-atrasteem nahkoscheeem semes gabaleem. Kas lai isschkirtu scho strihdu? Tas wineem tika drihz pasazihts. Pahwests nehma to leetu rokà, un it kà tas buhtu pats par sewi saprotams, tee, kas bij sastrihdejuschees, winam padewahs un bij ar meeru, kà winsch katrâ reisâ to leetu isschkihra. Tà tad pahwests isschkihra to strihdu, un proti it weenkahrschâ, weeglâ wihsê. Winsch panehma pasaules kahrti jeb semes lodi, wilka no weena pola uz otru, no seemeeem uz deenwideem, strihpu un isskaidroja, ka wisa nepasihstamà seme, kas ir pa kreiso roku, peeder Portigiseescheem, un kas ir pa labo roku, peeder Spahneescheem. Tà tad pus pasaules tika isdalita starp Spahneescheem un Portogiseescheem. — Bet 300 gadu laikâ tas tagad palizis pawisam zitadi. Lai gan Spahneeschi

---

Paspahrnê.

No mehra laikeem.

Zik daschkahrt dsirdam no wezeem laudihm runajam par mehra laikeem, un ja wini wairak nesin, tad tadschu uz kahda weza osola, behrsa jeb zita kahda nosirmejuscha koka rahdidami saka: „Tas wehl no mehra laikeem". Bet kad jautajam, kuri jeb kad tad ihstin ir bijuschi schee mehra laiki? — tad mums atbilde wiswairak ir schi: „Ja, kas to nu lai war sinaht!" Tapehz nu zeen. lasitajus luhdzu nelaunotees, ka ihsumâ par scheem nepatihkameem laikeem — zik zaur wezeem ussihmejumeem sinams — schè pastahstischu, zeredams, ka teem, kas to wehl nesin, nebuhs wis pretim, to padsirdeht, kas tehwijâ senlaikôs notizis ari zaur schahdu Deewa gribeschanu. Mehris, no ka gribam runaht, naw famainams ar koleera sehrgu, kahda bij Kursemê schad un tad, — stipraki 1848. g. un itin stipri 1831. gadâ, bet schee mehra laiki sneedsahs 173 gadus atpakal. — 1709.—1711. gadam mehris peemekleja wisas seemeku dalas, un Kursemei ari negahja wis garam. — Tikai teikâs un atstahstijumôs atlikuschahs sinas par wisu to, ka Kurseme zaur scho mehri saudejusi leelako eedsihwotaju daku, un ka atlikuschajeem ar mokahm un gruhtibahm bij wahrgi isdewuschees plauja uz kameescheem japahrness pajumtê, jo mehris ari lopinus nebij skonejis. — Bet no aprakstteem sinam, ka no Pruhsijas nahkdams, mehris pahrsteepahs pahr wisu Kursemi un Widsemi, usbruka ari tai toreis Rihgu aplehgerejoschajai armijai 14. Maijâ 1710. g. Lai gan wiss tika darihts, kas pee nelaimes nowehrschanas derigs, tad tik pat neko nelihdseja, mehris pastahweja lihdz gada beigahm un Kreewu kara spehkôs apaksch generala Bauera apmira pawisam 9800 wihru. Kurzemes sinas if ta laika skan daschadi; tà p. p. no Leepajas ir wehstihts, ka 1710. g. turenes Wahzu draudzê miruschi 900 zilweku, un daschu wakaru esot 18 lihdz 20 lihku aprakti; daschâ nedelâ lihdz 90 waj ari 100 zilweku miruschi if Wahzu draudzes ween. Jz Newahzu draudzes tad pat miruschi pahrak par 5000, leelu un masu. — Zitas sinas isteiz, ka abjâs gubernâs mehris aisrahwis septinas astot'dalas no wiseem eedsihwotajeem; tas buhtu, ka ik no 8 weens tik atlizees. Rihga bij tà ispurtinata, ka pilsehtam padodotees, Zars tur atrada knapi weenu tresch'dalu no bijuschajeem eedsihwotajeem. — Daschi ari bij isbehguschi un tahdâ wihsê mehra dihgli nonesuschi uz Stokholmi, kur pehz turenes sinahm no Augusta mehn. 1710. g. lihdz Februarim 1711. g. bij miruschi 30 tuhkst. zilweku; Rihta-Pruhsijâ ween bij apmiruschi 35 tuhkst. — Zik Jelgawâ toreis miruschi, naw sihmehts, bet atrodam ihpaschus nosazijumus par to, kà Jelgawneeekem tai gruhtâ laikâ bij ja-isturahs. — Erzogs Friedrichs Wilhelms Jelgawu bij atstahjis un aisdewees uz Grobinu, no turenes tas 22. Junijâ 1710. g. laida Jelgawas „rahtei" garu isturesschanahs rakstu, kurâ atrodahs daschi derigi padomi un peerahda semes-tehwa apgahdibu; tà p. peem. winsch nosaka, ka if tehwischkas mihlestibas pret wiseem pawalstneekeem un ihpaschi Jelgawas eedsihwotajeem winsch sirsnigi peeluhgschot Deewu dehl schihs nelaimes nowehrschanas un Jelgawneeki lai tàpat darot, waj nu klaiji jeb katrs sawâ mahjoklî, no pulksten 2eem lihdz 3eem pehz pusdeenas. — Dsirdejis, ka basnizâ daudz sasirgstot, winsch atwehl, ka Wahzi pee rahtuscha, un Latwji zitâ klaijâ weetâ, kas teem schkeet deriga, notura deewakalposchanas, kamehr Deews peesuhtihs „labakus, weseligus laikus."

Ja pehz Deewa nolehmuma kahds no semakeem laudihm sasirgtu „krogâ" (tagad schenki) jeb kahdâ namâ, tad ikweenam, kura namâ jeb „krogâ" tas saslimst, buhs par to gahdaht, ka winsch tuhdal teek isswests if pilsehtas uz tahm par slimnizahm eerihkotahm rijahm, un proti, kad naw wehl sinams, kas par slimibu, — uz Brandenburga riju, un kad mehris aisgrahbis, — uz Schölera dubult-riju, — „Wahzus" weenâ un „Newahzus" otrâ galâ, un kas zaur Deewa schehlastibu atweselojuschees, tee janoweed uz klaijâ weetâ ihpaschi stahwoschahm rijahm*) (Magnus Platzen Rügen), if kuzahm wini ahtraki naw atlaischami, eekams slimibas ahrsts teem eedewis sihmi par pilnigu weselibas buhschanu, proti ka slimiba naw wairs lipiga, — tad tikai wini drihkst eet atpakal pilsehtâ.

Pilsehtas „krogus" waijadseja uz wirspilskunga pawehli if nedelas likt pahrluhkot no pils saldateem un pilsehtas rahtes deendereem; slimos no turenes suhtiht uz minetahm rijahm, un weselajeem peekodinaht, lai slimus un swaschineekus sawâ ihpaschumâ ne-ustura, zitâdi wisus israidischot if pilsehtas, un tikai pehz 5 lihdz 6 nedeku laika wehleschot eenahkt atpakal.

Lai slimajeem min. rijâs netruhktu palihdzibas, tika „labi pratejam" wainu ahrstam Pehterim Wegnerim usdots, par mehra ahrsti tur usturetees un apgahdaht wisus slimneekus, un kad weens winsch to nepaspehja isdariht, — winam bij brihw peenemt „selli", kas pee wisa tam peepalihdz, un abi kopâ dabuja par mehnesi 32 dahlderi, no kureem rahtskungam Prieskornam waijadseja maksaht uz erzoga rehkinuma (par parahdâ esoscho malku) 16 dahlderu un pilsehtai 16 dahlderu. Turpretim „mehra ahrstam" ar sawu „selli" waijadseja palikt ahrpus pilsehtas, tur slimneekus peeklahjigi apmeklejot un Deewa schehlastibu peesauzot isdaliht weseligas, derigas sahles, un kur pats labi nesinatu, — tad sarakstitees ar Dr. Betulio, kas tuhdal uz waijadsibas atbildehs. — Tè wehl teek peeminehts, ka preeksch „nabagajeem" sahles jadod if pils apteekas par welti, bet „pahrtikuschajeem" tahs ja-apgahdà pascheem.

Wiseem wahrteem waijadseja buht apsargateem. „Elendes" (tagad Annas) un Masos wahrtus erzogs pawehl uz sawa rehkinuma, turpreti Dobeles un Esara wahrtus waijag pilsehtai apsargaht.

Pilsehtâ waijadseja diwi ustizibas wihreem eekraht dahwanas no „labwehligahm sirdihm" — un notigako preeksch slimajeem eegahdaht. Lai scheem diwi „rahtes suhtiteem" tas pareisi isdotos, wineem waijadseja sarunatees ar wirspilskungu ari par pilsehtas labumeem, un lai wisu ahtraki waretu ispildiht, wineem peedalija wehl 4 palihga wihrus jeb deenderus.

Ikkatram no deendereem, kas ahr- jeb eekschpus pilsehtas slimneeku labad darbojahs, waijadseja dabuht no erzoga magasinas 2 mahrz. maises par deenu.

Zik no sahlehm jeb pahrtikas slimneekeem min. rijâs waijadsigs, to slimu kopejeem ik nedelas bij wahrtu waktij ja-usdod, — paschi wini nedrihksteja eenahkt pilsehtâ. — Waktneeki to pasinoja teem diwi ustizibas kungeem, un tà drihsumâ wis tika apgahdahts; zik atradahs erzoga magasinâs, tika uz wirspilskunga pawehli no turenes dots, un kas tur nebij, to waijadseja pilsehtai gahdaht preeksch nespehjneekeem, bet pahrtikuschajeem bij sawi slimneeki „kristigâ mihlestibâ" pascheem ja-apgahdà.

„Ja kahdâ namâ wezaki ismirst, tad peederigeem jaluhko uz to, ka kastes un skapji teek aisslehgti, nams aisnaglots un atlikuschee behrni nodoti apgahdaschanâ ahrpus pilsehtas; bet namâ nedrihkst it neko aiskahrt, wehl masak zitâ namâ aisnest; ja radineeku nebuhtu, tad godajamai rahtei schahdi behrnini ja-apgahdà un nams ja-aiszeetina."

„Ja gaditos — no kam Deews lai sarg' — ka daschi nami jeb krogi pawisam ismirtu, tad tuhdal tee ja-aisnaglo un ja-aissit, un nebuhs winôs it neko aiskahrt, eekams mehris pawisam beidzees."

„Dehl wispahrigas sinaschanas un draudeschanas buhs schahdus namus apsihmeht ar baltu krustu pee durwihm un wahrteem, un ja kahds teek peekerts, kas tahdôs namôs eelaujees nakti jeb deenâ, to buhs ar „striki nogalinaht".

„Lihkus basnizâs apglabaht ir schinîs laikôs loti bailigi, un ari pusdeenas swanischana war slimneekus trauzeht; tapehz buhs wisus mironus, — waj muischneeku jeb nemuischneeku, bes isschkiras — aprakt basnizas plazî un pusdeenas swanischanu atsiaht uz labakeem laikeem, ko Deews lai schehligi drihsumâ peesuhta. — Newahzus buhs aprakt ahrpus pilsehtas, ihpaschi preeksch tam ismekletâ weetâ."

Tad wehl teek usdots wirspilskungam un rahtei, lai gahdà par wisu, zik eespehjams, un ari lai usraksta, zik katrâ deenâ mirst, bet schis beidzot minehts usdewums leekahs palizis ne-ispildihts, jo, kà jau pirms mineju, skaidras sinas par Jelgawâ miruscheem naw noteiktas jeb skaitlôs sihmetas, kaut gan ir sazihts, ka tai laikâ basnizas grahmatâs daudz lapas peerakstitas ar miruschu wahrdeem, un wisi tadschu ne-esot wis eerakstiti. — Starp mehrî miruscheem ir peemineti: Su-

*) Schihs rijas gan wisas buhs bijuschas starp Annas- un Masajeem wahrteem.

un Portogiseeschi dabuja ne-ismehrojamu mantibu, brihnum daudſ ſudraba un ſelta, un ari reiſ bij tahs warenakahs walſtis paſaulê, bija bagatas tautas un leelas juhrneezes, tad tomehr tas wiſs iſputeja, un winas arweenu wairak pagrima. Un waj pahweſts wehl ko atkauj waj ne-atkauj, pehz tam jau ſen wairs neweens neka neprasa un par to neko ne-iſtaiſa. Pehz Spahneeſcheem un Portogiſeeſcheem pirms atkal Holandeeſchi bija tee warenakee juhrneeki un bagatakee koloniju ihpaſchneeki, un wiſas Eiropas walſtis, beſ ween Poki un Wahzeeſchi, eemantoja ihpaſchumus tahlâs deenwidus ſemês. Ja, pat ari Kurſemei erzogu laikôs peedereja kolonijas Amerikâ un Afrikâ. Bet beidſamajôs 200 gadôs gandrihſ wiſi tika no Angleem noſtumti pee malas. Tikai Kreewija eemantoja Sibiriju, Kaukaſiju, un beidſamajâ laikâ ari Turkeſtani, un tos ſemes gabalus, kas tur peerobeſcho. Gandrihſ wiſu zitu Angli panehma preekſch ſewis, un uſluhkoja wiſas wehl meſchonu ſemes par ſawu ihpaſchumu. Anglijas tirgoſchanahs iſplatijahs pahr wiſu ſemi; wiſur winai bij ta labakâ pelna. Anglu warenais kugu ſpehks pahrwaldija wiſas juhras, un ar pateeſibu Anglija leelijahs un ſewi iſſlawejahs par warenako un bagatako walſti wiſâ paſaulê. Kad Napoleons, tautu teeſibas, tâ ſakot, ar kahjahm mihdams, wiſu Eiropu peerahwa ſem ſawa ſzeptera un bij eeſpraudees paſchâ Kreewijas ſirdî, Anglija bija weenigâ walſts wiſâ Eiropâ, kam winſch neka nebij warejis padariht, un tamdehl Napoleons winu eenihdeja wairak, nekâ jebkahdu zitu walſti, un bija noſwehrejees, tai breeſmigi atreebtees. Bet par welti. Kâ wahwerite, flaikâ egles galinâ tupedama, iſſmeij ſchuneli, kas apakſchâ nerimſt reet un ſmilkſteht, tâ Angli it meerigi tupeja uſ ſawas ſalas, un tâpat kâ pirmak pahrwaldija wiſas paſaules juhras. — Bet tagad nu ir jaſaka: Antin, kur ſtabulite, jo ar Anglijas waru flihd uſ leiju. Kad wiſu paſauli grib ſabahſt weenâ maiſâ, tad maiſs pahrplihſt un graudi iſbahrſtahs par ſemi. Anglija grib pulka preekſch ſewis dabuht un newar wairs to, kas winai jau ir, ſatureht kopâ. Afganiſtani winai waijadſeja preekſch pahri gadeem atkal iſlaiſt iſ nageem; Deenwidus Afrikâ, tur, kur Sulu-Kaferi mahjo, winai waijadſeja tahdu meera lihgumu peenemt, kahdu tai turenes Holandeeſchu ſemneeki, kas tur kahdu maſu walſtinu dibinajuſchi, zehla preekſchâ un uſſpeeda. Afrikâ, Sudanâ, mahdijs winu apmehda ar ſaweem plikajeem meſchoneem, nebaididamees it ne pawiſam no winas draudeſchanahm, un peeſpeeſch ſcho lepno leelwalſti, ka ta iſmet wahrdus, winai it ne buht wairs nepatihkot ilgaki patureht ſcho nelahgo ſemi. Tâpat ari Ihru ſeme it klaiji iſſaka, ka wina negrib wairs ilgaki peedereht pee Anglijas, un pretojahs nu jau wairak gadu no weetas, beſ ka Anglija dumpineekeem waretu peekluht klaht un winus apkluſinaht. Un tadſchu Anglija wehl tâ uſpuhſchahs, it kâ winai wiſa paſaule peederetu, un aiſleedſ ar nekaunigeem wahrdeem ſweſchahm walſtihm, kad tahs grib eenemt jaunas kolonijas meſchonu apgabalôs. Anglija domâ, kad wina tikai muti labi plati, tâ ſakot, lihdſ auſihm atplehſch, ka tad jau ikkatrs tuhlit atkahpſees atpakaļ. Kad 1873. g. Kreewija eekaroja Kihwu, Anglu waldiba lika Pehterburgâ iſſaziht, ka wina to nezeetihs un uſluhkos kâ iſaizinajumu uſ karu. Bet Kreewija nemaſ par to neſarawahs: wina drihſ pehz tam panehma wehl ari Geok-Tepi un Merwi, — un ſchodeen wina, tamdehl ka Saraka brihwprahtigi padewahs, 500 juhdſchu tuwaku peegahjuſi Anglu robeſchai, Anglu Indijai. Kad Frantſchi ſataiſijahs, ka lai Tonkinu waretu atnemt Kihneeſcheem, tad Anglija wineem draudeja, ka tad ar winu draudſibu buhſchot buht wehjâ un pagalam. Bet Frantſchi par to paſmehjahs un eebahſa it wiſâ meerâ Tonkinu ſawâ maiſcheli. Kad leelais Wahzu tirgotajs Lüderitz preekſch kahdeem mehneſcheem pee Deenwidus-Afrikas reetruma peekraſtes no kahdeem Nehgeru wirſneekeem nopirka prahwu ſemes gabalu, kas, tâ rehkinot, ir diwreiſ tik leels, kâ Kurſeme, Widſeme un Igaunija kopâ, tad Anglija lika winam ſaziht, lai to nedara, jo Anglija pati gribot to ſemi preekſch ſewis dabuht. Bet Lüderitz nepraſija wis Anglu, bet Wahzu waldibai, un Bismarks tagad preekſch pahri deenahm iſſkaidrojis, ka Angra Pekwenna, tâ to apgabalu ſauz, eſot Wahzu kolonija, un ſtahwot apakſch Wahzu walſts apſargaſchanas. Un ko tagad Anglija dara? Nonurdahs un — tura muti. Tihri jaſmeijahs, kad apdomâ, kâ Anglija tagad uſwedahs. Wina ſpahrdahs, ſanemdama beidſamos ſpehkus, lai jele ziti nemanitu, ka ta paleek ar katru deenu wahjaka. Jo maſak wina to, kas winai tagad ir, war ſatureht kopâ, jo greiſſirdigaka wina ir uſ to, kad zits ko no jauna peedabon klaht, un pee katra kumoſa, ko kahda zita walſts aiſrij dibinâ, iſleekahs tâ, it kâ tas Anglijai buhtu iſrauts iſ rihkles. Teeſcham war ſaziht, ka Anglija arweenu wairak ſahk lihdſinatees Kihnai un Turzijai. Un kas pee tam wainigs? Ween'weenigi brihwprahtigais pkahpa Gladſtons, kam gan loti gudra mute, bet par daudſ neſpehziga roka.

No ahrſemehm.

Wahzija. Prinzis Wilhelms pahrbrauza Berlinê 16. (28.) Maija rihtâ un tika drihſ pehz tam no keiſara peenemts. Tâpat ari preekſchpuſdeenâ keiſars peenehma grahfu Herbertu Bismarku.

Fihlipsruhê ſchinis deenâs noſwinetas ſpoſchas kahſas, pee kam 55 augſtu waldineeku familiju lozekli peedalijuſchees. Schihs kahſas, kas tur tika ſwinetas 14. (26.) Maijâ, bija Anhaltes prinzim Leopoldam ar Heſu prinzeſi Eliſabeti. — Pee augſtâ pahra laulaſchanas Dahnu krona prinzis weda apakſch rokas ſawu mahſu, muhſu Wiſuſchehligo Keiſareni, un Wahzu krona prinzis — Dahnu kehnineni. Pee kahſu meelaſta muhſu Keiſarene ſehdeja pretim jaunajeem laulibas draugeem, un muhſu Keiſarenei blakam ſehdeja Wahzu krona prinzis.

Anglija. Ka Kreewija ſawas robeſchas paplaſchina Widus-Aſijâ wairak uſ Indijas puſi, par to daudſi no Anglu waldibas wihreem dabon gandrihſ krampjus un ſpahrdidamees ſpahrdahs. Tâ tas nu ari notizis beidſamajâ parlamenta ſehdeſchanâ, kur kahds parlamenta lozeklis peerahdijis, ka Kreewija no 1880. gada lihdſ ſchim laikam Widus-Aſijâ jau peelihduſi Indijai tuwak pa 500 juhdſehm. Waijagot ruhpetees, ka noſtahdot Kreewijai preti ſtipru kara ſpehku, ka kahdâ deenâ tas nenoteekot, ka ta ſeme, kas Anglijai tik mihla, proti Indija, un ko wina tik laimigi „zaur Deewa ſchehlaſtibu" eemantojuſi, ne-iſſuhdot winas rokahm. Ari tauta pagehrot un gribot ſinaht, kâ tahs leetas tur ſchim brihſcham ihſti ſtahwot u. t. t. — Uſ tam nu kahds zits waldibas wihrs, kas neleekahs wis buht tahds bailigs ſakis, atbildejis, ka tur ne-eſot it nemaſ tik daudſ ko baſchitees. Ka Kreewija Widus-Aſijâ eeſchot arweenu pa ſolim tahlak un tahlak uſ preekſchu, un tahdâ wihſê tad, ſinams, ari tuwoſchotees Indijai, tas jau ne-eſot nekahda jauna leeta; to jau kahdus gadus atpakaļ walſts-wihrs Bihkonsfjelds praweetojis, bet ari apgalwojis, ka tur naw ko bihſtitees. Kad tahs leetas dehl ſazelot tik leelu trokſni, tad tik zaur to iſtrauzejot tihri par welti un leeki wiſus meerigos lautinus Anglijâ. Wiſs tahds trokſnis tik eſot „leela brehka — maſa wilna", un wairak zits nekas. Tahlak winſch ſazijis, ka tas nemaſ nepeeklahjotees ſtiprai, warenai tautai, kâ Anglijai, ka wina jau tuhdaļ dreb kâ apſes lapa, tikdrihſ kâ padſird, ka Kreewija ſawus dſelſzeļus pa kahdu olekti pagarinajuſi, un wiswairak wehl, kad tas noteek uſ Aſijas puſi, waj wehl paſchâ Aſijâ, un warbuht ari Widus-Aſijâ. Anglu waldiba jau ari buhwejot dſelſzeļus Indijâ u. t. t. — Tâ tad daudſ karſt'putru ſtarpâ atrodahs ari wihrs, kas kahdu pateeſi apdomigu, nopeetnu wahrdu runâ. Ko palihdſ eeſmu drahſt, kad putns wehl meſchâ, un ſchinî leetâ winſch wehl naw ne meſchâ. Kreewijai teeſcham ne ſapnî nenahk, kahrotees pehz Anglu Indijas.

Sulu-Kaferi, kâ iſ Londones ſino, Dini-Sulnu, nelaika Tſchetewajo dehlu, eezehluſchi ſew par kehninu. Uſibepus bijis ar to meerâ.

Franzija. Tamdehl ka Tonkinâ, kâ jau ſinams, tik labi iſgahjis, Frantſchu miniſteru preſidents Ferris zehlees leelâ flawâ un godâ. Frantſchu tauta winu tura par jo leelu walſts-wihru. Bet lai ſawu ſpehku wehl jo wairak waretu nodibinaht paſchâ Franzijâ, winſch tagad nodomajis pahrtaiſiht Frantſchu walſts pamata-likumus; winſch tais likumôs grib iſſtrihkeht daſchas punktes, kas winam nepatihk, un to weetâ eelikt zitas, jaunas punktes, kas winam pehz prahta. Lai to nu waretu iſdariht, tad tur wis nepeeteek ar to ween, ka Ferris ir leels lauſchu mihlulitis; nê — tur waijaga ari nemt talkâ tautas weetneekus, un lai tos waretu dabuht uſ ſawu puſi, winſch welk lihdſi ſcheem beſdeewigajeem lozekleem winu beſdeewigahs dſeeſmas. Tâ tad winſch ari ſazijis, ka minetôs likumôs atrodotees weena punkte, kas eſot pawiſam nowezejuſi un wairs ne buht nepaſot, proti ka par waldibu aiſluhdſot Deewu. Franzijâ nu, ſinams, jau ſen laikeem naw tâ un neteek tâ Deews aiſluhgts ſwehtdeenâs wiſâs baſnizâs par waldibu, kâ pee mums, Kreewijâ, kur par peem. mahzitajs ar wiſu draudſi kopâ peeluhdſ Deewu par Keiſaru un par wiſu Keiſara Namu, un ka lai Deews peeſchkir muhſu Keiſaram gudrus padoma dewejus u. t. j. pr., — tad tomehr tur tanis minetôs likumôs atrodahs weena punkte, kurâ noteikts, ka pirms tautas weetneeki ſa-eet kopâ, ſpreeſt par walſts-leetahm un waijadſibahm, to ſwehtdeen' preekſch tam pa baſnizahm ja-aiſluhdſ Deews, lai Winſch waldibas wihreem dotu gudru ſirdi un labas domas, wiſu to noſpreeſt un iſdariht, kas walſtij un pawalſtneekeem par labu, — un ſcho punkti winſch nu ari grib pawiſam iſdſehſt iſ walſts pamata-likumu krahjuma. Sinams, ka tas tautas weetneekeem loti patihk, un tee Ferrim gawiledami uſgawilê. — No tam nu redſam, zik tahlu jau Franzijâ pagahjees, ka waldiba, lai dabutu ſew ſtiprakus pamatus pee laudihm, ſpkauj, tâ ſakot, Deewam azîs. Wina wairs no tam ne jaudaht nejaudâ, ka wiſſtiprakais pamats, kas kahdai walſtij war buht, ir tikai — Deews un Wina ſwehtais wahrds.

Egipte. Anglu miniſteru preekſchneeks Gladſtons gan ſazijis, ka buhſchot uſ Kartumu ſuhtiht 5000 ſaldatu; bet Anglijâ neweens zilweks negrib to tizeht. Un teeſcham, kad daudſ-maſ apdomâ, kas wiſs pee tahdas ekſpedizijas ja-eewehro, tad ta leeta leekahs gan neeſpehjama. Uſ 2 ſaldateem jarehkina weens kameelis un uſ 3 kameeleem maſakais weens dſinejs ar ſawu kameeli. Tas iſtaiſitu pee 20 tuhkſt. kameeku, kam pee tam wehl ſaws ehdamais buhtu janeſs. Zelſch no Suakimas uſ Berberi eet wiswairak zaur kalnu aiſahm, kur tik-ko diweem kameeleem, blakus eijot, ir ruhmes. Zik tas iſdewigi preekſch eenaidneekeem, wiſu to garo rindu aptureht un nonahweht lihdſ pehdigam wihram! Kahds wihrs, kas labi paſihſt Egiptes buhſchanas, apgalwo, ka tahdai ekſpedizijai waijagot maſakais 4 mehneſchu laika, kur lai uſ to ſarihkotos. Bet ſchais tſchetrôs mehneſchôs Gordons waj nu jau pagalam, waj, kâ winſch pats to ſazijis, iſlauſees zauri uſ deenwideem, lai, ſchkehrſam zaur wiſu Afriku eijot, aiſſneegtu peekraſti. Tâ tad ſchai ſinâ ſchi dahrgâ ekſpedizijâ buhtu bijuſi tihri pa welti ween. Bet kad ari tahda ekſpedizija teeſcham tiktu iſrihkota, tad tomehr war rehkinaht, ka lihdſ kamehr ta tiktu galâ, maſakais peektâ dala ſaldatu buhtu jau „laizigo" ſwehtijuſchi, atraſdami nahwi zaur breeſmigo karſtumu, tâ ſauzamo „ſaules duhreenu", un zaur pahrleeku nokuſchanu.

Dongolas gubernators (Dongola atrodahs ſtarp Egipti un Kartumu, pee Nila upes) ſino, ka dumpineeki turenes apgabalâ pagalam peewareti, un ka tur wiſs atkal meerâ. Dumpineeki paſchi padewuſchees, un turklaht wehl apſolijuſchi makſaht leelakas nodoſchanas. — Sina, ko kahds wirſneeks laidis iſ Koroſkas, to wiſu pilnigi apſtiprina.

No Suakimas ſino, ka Osmanam Digma atkal ſawas raiſes; daudſi no wina warenajeem draugeem no ta atſtahjotees. Tâpat ari melu praweetim jeb mahdijam wairak jakuſtahs beidſamajâs deenâs, kautſchu gan Kordofanu newarot atſtaht. Daſchas turenes ziltis eſot ſawâ ſtarpâ ſakildojuſchahs, un tahs winam atkal jaſalihdſina. — Berbere un Kartuma ne-eſot aplenktas no dumpineekeem; bet gan leeli dumpineeku pulki atrodotees Kartumas apgabalâ. — Tahlak no turenes iſpauduſees ta wehſts un tagad lido pa awiſchu awiſehm, ka Gordons eſot nodomajis peenemt Turku tizibu, kad winam nepaſteigſchotees ſneegt palihgu. Mahdijs gribot Gordonu dſihwu dabuht rokâ, un tapehz to raugot padariht mihkſtu un padewigu zaur badâ mehrdeſchanu, aiſſpoſtidams wiſus zeļus un tekas, ka lai Gordonam neka no uſturas leetahm newaretu peeweſt. — Waj ſchi beidſamâ wehſts pateeſa, naw ne buht domajams. Buhs jau gan tikai kahda no awiſchu pihlehm, ko kahds ſobgalis palaidis walam, Anglus peeſobodams, tamdehl ka tee Gordonu atſtahj pawiſam beſ palihga — ſtarp puſplikeem meſchoneem.

---

perdents Hollenhagens, pilsgalma mahzitajs Kenkels un Trijadibas baſnizas mahzitajs Brunnengräbers. — Tuhdaļ ir aizinati mahzitaji Werningks un Hags teem ziteem mahzitajeem par peepalihdſetajeem.

No wiſa augſchminetâ mehs redſam, ka tik pat pilſehtâs, kâ uſ laukeem, behdas ir bijuſchas leeliſkas, un ka toreiſejais ſemes waldineeks ir gahdajis pehz eeſpehjas par ikweenu ſchkiru*). Tai paſchâ erzoga noteikſchanas rakſtâ ir wehl nolemts, ka pee katras no mir-rijahm (ſlimnizahm) pilſehtai buhs apgahdaht beſ teem waijadſigajeem ſlimu apkopejeem ari „tehwinus" (Kerle), kas mirejus tuhdaļ pehz dwaſchas iſlaiſchanas aprok dſili ſemê, atſtatu no leelzela, un tahdâ weetâ, kur naw aramais lauks; tapehz zaur ſcho ahtru apraksſchanu ari wareja daudſkahrt nepareiſiba notikt, un muhſu wezahm mahtehm un wezeem tehweem daſchâ weetâ buhs taiſniba, kad wini ſtahſta no ta laika brihniſchkigeem atgadijumeem, ko dſirdejuſchi no ſaweem „wezu wezajeem." C. M.

*) Ar to wahrdu „Newahzi" winſch buhs ſihmejis katru tautas peederigu, kas naw Wahzeetis, un neba tikai Latweeti.

Iſ mihleſtibas karſtuma.

(Atſtahſtijis — Brihwkalns.)

(14. turpinajums.)

„Komifara kungs, mana iſtureſchanahs nebij laba," Erkeris teiza. „Pirmo reiſ ſawâ muhſchâ biju tik loti ſadufmojees, tamdehl ka aiſleedſaht iſpildiht manas pawehles; tahdâ wihſê nu ſtrahdneeki mani uſſkatihs ar nezeeniſchanu."

„Nemaſ tik daudſ ne-eewehroſchu Juhſu iſtureſchanos," Eſchebachs atbildeja.

„Domajeet, kâ Jums buhtu ap ſirdi, kad ſtahwetut manâ weetâ?" Erkeris ſazija. „Juhs aiſleedſeet ſtrahdneekeem paklauſiht manai pawehlei, beſ ka iſſkaidrotu — kamdehl; ko lai nu ſtrahdneeki domâ par manim! — Kamdehl Juhs ne-atwehleet peebehrt upes atteku; Arports jau ſen nodomaja to dariht?!"

„Uſ ſcho waizaſchanu tagad newaru atbildeht," Eſchebachs atteiza.

„Domaju, ka Juhſu aiſleegſchana ſtahwehs ſakarâ ar mekleſchanu pehz noſeeguma."

„Sinams."

„Aha! Kamdehl tad neteizaht to tuhlit; buhtu drihſ ween apturejis darbu, jo dehl noſeedſneeka atraſchanas mehs jau eijam roku rokâ. Tagad wairak neka negribu ſinaht; apſolos, ka ne neezina wairs ne-eebehrs upê, eekams Juhs atwehleſeet."

„Pateizos par Juhſu peepalihdſibu," komifars meerigi atbildeja. „Waj drihkſtu Jums ko luhgt?" Erkeris praſija.

„Ja, — luhgtu!"

„Atwehleet iſſkaidrot ſtrahdneekeem, ka Juhs zaur pahrſkatiſchanos aiſleedſaht iſpildiht manu pawehli; man tas jadara, jo zitadi tee neſapratihs, ka es eſmu winu kungs. Es galwoju, ka Juhſu pawehle tiks iſdarita; turklaht ari apſolu, ka nahkoſchâs deenâs likſchu aiſmuhreht iſplehſto weetu muhrî."

„Man tur naw ko pretotees," Eſchebachs atbildeja.

Erkeris ſneedſa komifaram roku.

„Loti pateizos," winſch laipni ſazija. „Peedodeet, ka tik rupji ar Jums ſarunajos."

„Ne-eſmu ne buht tik eekarſts, kâ domajeet," Eſchebachs atbildeja. „Mans amats to praſa, lai peedodu pahrſkatiſchanos."

Eſchebachs pawehleja polizejas ſulaineem, lai atſtahj tiltu, bet lai tuwumâ noſtahjahs tahdâ weetâ, ka war arweenu to pahrſkatiht. Winſch pats dewahs atpakaļ uſ pilſehtu.

Wakars bij peenahzis. Lai gan mahkoni aiſklahja mehneſcha gaiſmu, tad tomehr bij wehl tik gaiſchs, ka ſolu 30 tahlumâ wareja zilweku paſiht.

Eſchebachs dewahs uſ plawu. Winſch atrada polizejas ſulainus tais paſchâs weetâs, kur pehzpuſdeenâ bij noſtahjuſchees. Wini nebij wehl neweena redſejuſchi; neweens nebij gahjis pahr tiltu; — tee ari Erkeri nebij manijuſchi.

Komifars, pawadihts no polizejas ſulaina, dewahs pee tilta un tur paſlehpahs. Wakars bij rahms un ſilts. Kluſums waldija wiſapkahrt. Pahr pilſehtu gaiſâ atſpihdeja eelu apugunoſchana. Upes atteka kurkſchkeja wardes un plawâ ſiſeni wilka ſawu meldinu. Stunda pehz ſſundas pagahja; tad tapa wiſs kluſu.

Eſchebachs ſehdeja it meerigi uſ kahda akmena. Laiks winam ne buht nebij garſch, jo jau bij radis tâ ſehdeht wairak naktis.

Pusnakts pahrgahja. Pa plawas teku kas nahza un arweenu wairak tuwojahs tiltam. Eſchebacham iſlikahs, kâ kad winſch paſihtu nahzeju. Solu 20 no tilta ſchis atſtahja teku un tuwojahs upes attekai. Kahdu minuti tas ſtaigaja gar upes kraſtu, luhkodamees uſ wiſahm puſehm.

Eſchebachs uſluhkoja winu jo ſmalki; tê polizejas eerehdnis, kas winam ſehdeja blakam, drukſu pukuſtejahs un zaur to kahds akmenis ar leelu trokſni eekrita uhdenî. Staigatajs ſarahwahs un eeſahka behgt. Eſchebachs dewahs winam pakaļ. Komifars jau gandrihſ bij winu panahzis; tê behglis apſtahjahs un iſſchahwa trihs reiſas ar rewolweri. Eſchebachs eewainots pakrita.

Polizejas eerehdnis peeſteidſahs pee eewainotâ.

„Steidſatees behglim pakaļ!" Eſchebachs teiza; tas jau bij noſkrehjis labu gabalu.

Komifars bij eewainots kameeſî; bet winſch maſ eewehroja wainu; tas weenigi domaja, lai dabutu behgli rokâ.

„Man pakaļ!" winſch uſſauza polizejas ſulainim un dewahs uſ pilſehtas puſi.

Wini wehl nebij atſtahjuſchi plawu, kad komifars manija, ka wina kauli nogurſt; tas gandrihſ buhtu pakritis, ja waijadſigâ brihdî ſulainis nebuhtu peeſteidſees palihgâ. Zaur ſtipro aſins tezeſchanu Eſchebacham ſpehki bij ſuduſchi. Sulainis aiſſpeeda wahti ar drahnu un pawadija komifaru lihdſ wina dſihwoklim.

Dſihwokli nonahzis, Eſchebachs pagihba. Bet kamehr ſulainis dakteri atſauza, winſch atkal atſpirga.

Dakteris atnahza, faſehja wahti un iſſkaidroja Eſchebacham, ka ta ne-eſot nahwiga. Pee tam tas ari iſteiza, ka ſchinîs deenâs waijagot atrautees no wiſeem darbeem."

„To newareſchu," komifars peeſihmeja.

„Jums waijaga!" dakteris runaja. „Ja neklauſiſeet manam padomam, tad war beidſot flikti klahtees."

„Man jaſtrahdâ, tik drihſ kâ deena auſt. Jau wairak nedelu nodarbojos, lai waretu fakert Arporta flepkawu. Gan eeſahkumâ tureju kahdu zilweku par flepkawu, bet man truhka peerahdiſchanas; ſchodeen atradu peerahdiſchanu un atradu flepkawu, kuru apzeetinaſchu."

„Uſdodeet to zitam."

„Nê," Eſchebachs atbildeja. „Waj Juhs labpraht aiſwehrtu azis, ja ar mokahm buhtu uſkahpuſchi uſ augſtu kalnu, un atlautu zitam apluhkot koſcho apgabalu? Juhs nepaſihſteet manus meeſas ſpehkus; tee ir iſturigi. Eſmu radis daudſ wairak paneſt, nekâ zits, kas ſtipraks par mani."

Dakteris raustija plezus.

„Es ſaku, ka Jums waijaga meera," winſch peeſihmeja.

„Kahdu meeru Juhs domajeet? Es waru ſehdeht iſtabâ un tomehr eekſchkigs nemeers man war wairak ſkahdeht, nekâ meeſas darbi. Tikai tad atradiſchu meeru, ja pats pabeigſchu to, pehz ka jau wairak nedelu ilgojos deenâs un naktîs."

„Juhs eſeet tâ peekuſuſchi, ka newareet ne taiſni noſtahweht," dakteris peebildâ.

„Ihſs meegs un glahſe ſtipra wihna eedos man jaunus ſpehkus," komifars runaja. „Tagad gan roka ſahp; bet tai brihdî, kad man jaſtrahdâ, aiſmirſtu wiſas ſahpes. Ja iſdariſchu, kas waijadſigs, tad padoſchos tik ilgi meeram, kamehr Juhs atſihſteet to par labu un derigu."

Dakteris aiſgahja, jo winſch ſinaja, ka ne-eewehros wina padomu.

Eſchebachs atlaidahs uſ ſofas, lai drukſu atſpirdſinatos; bet meegs winam ne buht nenahza. Domâs tas kawejahs pee uſdewuma, kas bij ja-iſdara. Wehl reiſ komifars wiſu labi pahrdomaja, lika atſaukt tſchetrus polizejas eerehdnus, pateiza wineem, kas waijadſigs, un tad atſtahja lihdſ ar teem ſawu dſihwokli.

Seemel-Amerika. Lihds schim Amerikâ, naudas sinâ, bij laimiga dsihwe. Wisi, kas us tureni dewahs projam, lihgojahs tais jaukâs zeribâs, drihs tapt bagati, un pee dascheem tas ari peepildijahs. Bet tagad, kà dsirdams, schee pulkstenischi sahk zitadi skaneht. Naudinas ari tur sahk peetruhkt. Tirgotajeem, tà masajeem, kà leelajeem, eijot paschkidri. Jau wairak nedeku atpakal sino is turenes par daudz bankroteem daschadâs pilsehtâs. Leeli un slaweni andelesnami sawas maksaschanas apturejuschi, tamdehl ka naudas makam peemetees delamais. Tapehz eedsihwotaji tur koti istrauzeti; nauda, tà sakot, azihm redsot kriht sawâ wehrtibâ. Behdiga leeta!

No eekschsemehm.

Pehterburga. Kahdam Pehterburgas dselszekam, kà „Pet. Ztga" dsirdejusi, wesels duzis wagonu pasuduschi, it kà tee buhtu waj semê eelihduschi.

Par dselszeka nelaimi pee Bologojas wehl pasneedsam schahdas sinas: Maschinas waditajs tika wisgruhtaki eewainots; kurinataji turpretim daudz weeglaki. Weens kondukteeris koti saspeests; weena roka tam pawisam sagrusdusi. Kahdâ wagonâ atradahs trihs zilweki. No teem diwi, wihrs ar sawu seewu, isglahbahs zaur to, ka isleza zaur logu is wagona; treschais brauzejs tika stipri sadausihts. Gulamajâ wagonâ 4 zilweki tika kreetni sabaideti, bet weens, direktors Dütels, saudeja dsihwibu, un wehl ziti stipri eewainoti. Otrs wagons, kur brauzeji bij eekschâ, usskrehja gulamajam wagonam, un tur palika stahwot; brauzeji nedabuja nekahdas bruhzes.

„Waldibas Wehstnesi" lasams, ka ismekleschanâ israhdijees, ka dselszeka nelaime pee Bologojas bes schaubischanahs notikusi zaur kaundaru rokahm. Dselszeka schkeenes esot bijuschas saskahdetas.

Par kara wihru swehrestibas atjaunoschanu „Wahzu Pet. Aw." dod schahdu sinojumu: Pehz lihds schim pastahwoscheem likumu nosazijumeem kara deenestâ eesauktee jaunekli noleek swehrestibu us ustizigu kalposchanu Keisaram un tehwijai sawa aprinka komandanta preekschâ, pirms wehl peedaliti un nogahjuschi pee saweem pulkeem. Lai nu gan, kà pats par sewi protams, schi swehrestiba nolikta us wisu deenesta laiku ihstajôs kara pulkôs, reserwâ un semes sargôs, tad tomehr no winas tik agras nolikschanas zelahs daschi kaunumi. Daudskahrt atgadijahs, ka saldati, kas isbehguschi no deenesta jeb kà zitadi pret swehrestibu noseeguschees, teesas preekschâ sazija, ka pee swehrestibas nolikschanas ne buht ne-esot apkehruschi un sapratuschi winas swaru. Zaur tahdu aisbildinaschanos wainigee sinams teesas preekschâ nebija attaisnoti; tomehr peederigâ weetâ tika eewehrots un atsihts, ka tik swariga leeta, kà swehrestiba, isdarama tikai ar pilnigu apkerschanu un saprashanu. Tamdehl tad Wisaugstaki isdota pawehle, ka jauno kara-wihru swehrestiba atjaunojama, kad tee jau peedaliti saweem pulkeem un tik tahl eemahziti, ka prot apkert swehrestibas swaru, un ka schai otrai swehrestibai janoteek karoga preekschâ. Par laiku, kad schi swehrestibas atjaunoschana isdarama, nolika to brihdi, kad jaunee kara wihri jau pabeiguschi pirmahs mahzibas un teek eelikti sawôs ihstajôs pulkôs. Tas nu tagad pehdejâs deenâs schè tika peedsihwots un pee wisahm kara spehka nodalahm notika jauno saldatu otrreisigâ apswehreschana, ihpaschi aisgrahboschâ kahrtâ. Katra pulka kasarmas pagalmâ bija ustaisihts altaris, ap kuru tà jaunee rekruschi, kà ari wezee saldati nostahjahs pilnâ parades mundcerâ un ar eerotscheem. Tschetrkanta widû sapulzejahs ofizeeri lihds ar komandantu un pee teem atradahs ari regimentes mahzitajs, daschôs atgadijumôs ari wehl Lutera tizibas, katolu un pat Muhamedaneeschu mahzitajs. Musikai atskanot nu atnesa Andreja ordena banti puschkoto karogu, ko nostahdija altara preekschâ. Kad nu komandants un saldati bija parahdijuschi karogam likumigi nosazito godu, tad komandants atgahdinaja jaunajeem saldateem swehrestibas swehtumu un swaru, it ihpaschi kad swehrestiba nolikta kara pulka dahrgakahs goda sihmes, karoga, preekschâ, un lika nolasiht kara likumus par sodeem dehl swehrestibas pahrkahpumeem un par goda algahm dehl kreetnas isturechanahs, it ihpaschi kara laikâ. Nu wisi nonehma zepures us luhgschanu un regimentes mahzitajs lasija swehrestibas wahrdus, ko wisi saldati stiprâ balsî runaja lihds. — Schahda swehrestibas atjaunoschana atstahja tà pee pascheem dalibneekeem, kà ari pee skatitajeem jo dsilu eespaidu, un zerams, ka nahkamibâ nesihs labus auglus. „A."

Maskawa. Prinzis Wilhelms ar saweem augstajeem pawadoneem atbrauza Maskawâ 11. Maijâ. Pee bahnuscha winsch tika koti lèpni sagaidihts un sirsnigi apsweikts no Maskawas augstmaneem, karaweem un leela kauschu pulka. Ari Maskawas Wahzeeschi bij sawus weetneekus aisraidijuschi us bahnusi, kas lai tur sagaida un sirsnigi apsweizina winu mihlâ, sirmâ keisara Wilhelma dehla-dehlu. Kad prinzis Wilhelms karaweem un wiseem ziteem bij laipni pateizees, winsch weenôs ratôs ar Maskawas generalgubernatoru aisbrauza us Kremlas pili, kur preeksch augstajeem weeseem dsihwokli bij eerihkoti. Musika bahnusî spehleja Pruhschu walsts dseesmu un kaudis nemitejahs — usgawiledami jaunajam prinzim. — No Maskawas prinzis Wilhelms, kà sinams, aisbrauza 14. Maijâ, dodamees atpakal us Berlini.

Maskawâ 12. Maija rihtâ leela zukura fabrika palika ugunij par laupijumu. Skahdi rehkina us 800 tuhkst. rubku. Ehkas bijuschas apdroschinatas par 1 milj. 90 tuhkst. rubku, un maschinas — par 325 tuhkst. rubku. No prezehm kahda teesa isglahbta.

Maskawâ diwi studenti, Wischnakows un Tschulkows, nakti us 12. Maiju sawâ dsihwoklî schahwuschees. Abi nosehduschees pretim us krehsleem un tad ar rewolwereem mehrkejuschi weens otram us kruhtihm. Wahtis esot koti wahrigas, — gandrihs nahwigas.

Arkangele. Turenes gubernâ pawasaras pluhdi padarijuschi leelu postu. Dwinas upes augschpusê ihpaschi daschas sahdschas koti stipri apskahdetas; weseli nami aispluhdinati projam. Simteem kauschu bes pajumta. Truhkums leelu leelais; palihdsibas koti waijaga.

Kijewa. Awise „Kijewkanin" aprehkinajusi, ka Kreewijâ no 100 zilwekeem 86 nodarbojotees ar semkopibu, — un no tam nu wina spreesch tahlak, ka Kreewijai daudz semkopibas raschojumu esot japahrdod us ahrsemehm, jo 14 zilweku tak newarot tik daudz pirkt, zik 86 isaudsinot. — Waj schis rehkinums ihsti riktigs, to nesinam; — bet warbuht gan.

Kaukasija. Daudzi no aisgahjejeem dodahs projam us Kaukasiju, tur mekletees sew jaunu dsimteni, nemaz ne-apdomadami un nesinadami, kas wisu tur winus sagaida, un tà daudzi no wineem eesteeg noschehlojamâ klismê. Par to Kreewu awise „Selskij Westnik" pasneedz schahdas sinas:

„Beidsamajôs trihs lihds tschetrôs gadôs tuhkstoscheem zilweku atnahza Kaukasijâ, un tamdehl ka tur nepasina nedz gaisu, nedz dsihwes waijadsibas, eestiga wisleelakâ nelaimê. Schee atnahzeji iswehlejahs wisu sliktako laiku preeksch tam, proti pawasaru un wasaru, prahtodami, ka tad warehs daudz nopelniht pee lauku nokopschanas, plaudami. Bet winu zeribas wiswairak isgaist, tamdehl ka jaunee atnahzeji neba tuhlit jau dabon darbu, un tad ari daudzi no wineem, ja — wairak nekà puse, saslimst ar drudzi, kam beigâs peesitahs tuhska un tad — jamirst. Tà tad pelnu zeredami, atnahzeji tikai atron behdas un slimibas, kas tos moza ilgaku laiku; wini eekriht parahdôs, un talabad, ka nespehj strahdaht, koti behdigâ buhschanâ. Tà par peem. 1882. g. atgadijahs, ka 30 familijâs nomira 27 maises pelnitaji, wisi spehka wihri, — un tà tas ir gandrihs wisur. Zik leelam tad nu waijag buht wisu nelaimigo atnahzeju skaitam! Drudzis ir prasta slimiba, un ne wis tà, kà koleeris un difteritis (nejauka kakla sehrga), kas tikai pa laikeem uskriht; nè — schis drudzis tur ir pastahwigi kahjâs, un wiswairak winsch tur plosahs pee eenahzejeem wasaras mehneschôs, kà Julijâ un Augustâ, prasidamees daudz, koti daudz upuru."

Graudnas gubernâ Bludnas sahdscha nodedsa 10. Maijâ. Uguns bij iszehlusees zaur dsirkstelehm is dselszeka maschinas. No 150 mahjahm tikai 12 ween atlikuschahs. Ehkas bijuschas pa dakai apdroschinatas.

Igaunija.

„N. Dörpt. Ztgas" redaktors, Haffelblatta kgs, kahdu laiku atpakal islaida rakstu pahr Igaunu un Latweeschu rakstneezibu, kurâ tika peerahdihts, ka Igauni wairak grahmatu leek drukaht, un tà tad ari wairak lasa, nekà Latweeschi. Latweeschu drukato grahmatu skaits nebij riktigi usdots, tur bij misejees, un tamdehl newareja zita nekahda gala-spreeduma taisiht is schi zitadi wisadi uszihtigà darba. Bet ari bes tam, wiss tas, kas pehz tam tika ispausts un rakstihts, nebuhtu bijis weetâ. Proti, toreis tika apgalwots, ka no ta leelakà skaita drukato Igaunu grahmatu warot redseht, ka Igauni esot wairak isglihtoti, nekà Latweeschi. Tas teescham naw teesa. Mehs esam ilgaku laiku Widsemê us laukeem dsihwojuschi, pasihstam Widsemes Igaunu daku, pasihstam Igauniju un pasihstam Kursemi is paschu peedsihwojumeem, un waram tamdehl wisâ meerâ apleezinaht, ka Latweeschi ir tahlak tikuschi semkopibâ un isglihtibâ, nekà Igauni. — Nekur mehs ne-esam redsejuschi tahdas Igaunu mahjas, kà tahs leelâ pulkâ daudzôs apgabalôs Kursemê redsamas. Bagati Igaunu saimneeki apdsihwo pa leelakai dakai pawisam prasti buhwetas mahjas, kurâs par welti meklesi, ka winas ari tikai pa masai dakinai buhtu tà eerihkotas, kà Kursemneeku saimneeku mahjas. Tur truhkst zik dascha nekahda leelà eetaise, bes ka Kursemes saimneeks negribetu wis istikt. Un tàpat tas tur ari ir garigas isglihtibas sinâ. Tikai weenâ leetâ Igaunis ir Latweetim preekschâ, proti sirgu audsinaschanâ un kopschanâ; to Latweetis wehl ne buht tà neprot, kà waijadsetu. Bet tai weetâ atkal Latweetis mahk labaki lopu kopschanu un ir daudz duhschigaks un sapratigaks semes kopejs. Kad nu to wisu sina, tamdehl ka to wisu redsejis ar sawahm pascha azihm, tad teescham brihnidamees jabrihnahs par Igaunu awischu isleelischanos un uspuhschanos. Tà tagad „Eesti Postimees" raksta, ka Igauni esot wiswairak isglihtotà tauta pee Baltijas juhras peekrastehm, un ka wineem tahda rakstneeziba, ko jaunakôs laikôs dabujuschi, kas zitahm isglihtotahm tautahm esot ko eewehrot. Tà tad Sweedri, Wahzi, Kreewi, Latweeschi un Dahni nahk tikai pehz Igauneem. Schee (Igauni) ir tee pirmee. Wehl tikai truhkst, ka „Eesti Postimees" itin weegli noprahto, ka Igauni ari ir pirmà tauta wisâ pasaulê, un Romeeschi, Greeki, Frantschi, Angli, Wahzi un Kreewi, — wisi tee tikai masas, daudz wehlak aiskurtas uguntinas.

Widseme.

Rihga. Swehtdeen, 13. Maijâ, Rihgas-Jelgawas dselszeka bahnusi kahds Schihds N. G. israhwa kahdam semneekam naudas maku is keschas. Makâ bij 10 rubku naudas. Tas pats Schihds 1½ gada atpakal ari Tornakalna bahnusi bij isspehris kahdam semneekam 200 rubku. Abâs reisâs semneezini dabuja atpakal sawu naudu. — Saglis nodots polizejas sargaschanâ.

Rig. Ztga raksta, ka isgahjuscho nedel' atkal leels pulks Kursemneeku aisgahjeju brauzis zauri Rihgai, dodamees pa leelakai dakai uz Nowgorodas un Pleskawas gubernahm.

Widsemes riterschaftes konwents eesahzees 14. Maijâ, pulksten 1â pehz pusdeenas.

„Arajs" sawâ beidsamâ nummurâ ar leelakeem burteem nodrukajis schahdu sinu: Pasihstamâ kildu lapa, kas sewi dehwejahs par „Balt. Semk.", no pascha pirmà eesahkuma „Araju" bes zitadi wehrâ leekama eemesla, kà tikai is tihras maises nenowehlibas, publikai negehligâ wihsê eeteikusi par ne-ustizamu, to nihdejusi un waijajusi. — No jauna atkal minetais „B. S." sawâ schi gada 19. num. lizis gana tauri pee mutes un uspuhtis schahdu meldinu: „Arajs", tawas deenas drihs buhs skaititas!" un, tà ka laikrakstu pusgada apstelleschanas laiks tuwojahs, nenoleedsami zerejis zaur to publiku padariht schaubigu, un zelt sawu sarukuscho lasitaju skaitu. „Araja" ekspedizijas kwihtes nummurs (161), us kura taures puhtejs nogruntejis sawu preezigo meldinu, nestahw sakarâ ar „Araja" abonentu skaitu, bet nosihmè pawisam zitu ko, tà ka to tè no sawas puses waram pamest ne-isskaidrotu un atkaut to dariht „B. S.", dehl jaunu meldinu isdomaschanas.

10.

Us eelahm bij wehl wiss klusu, kà jau rihta agrumâ. Lehni un ar apdomu komisars ar saweem pawadoneem tuwojahs namam, kurâ inscheneeris dsihwoja. Erkera istabas logi wehl nebij aisslehgeti. Eschebacham eenahza prahtâ, ka inscheneeris buhs aisbehdsis; jo ka us winu ir domas, to gan Erkeris wareja sajust.

Nama durwis bij wakam. Komisars atsauza Erkera saimneezi un dabuja sinaht, ka inscheneeris wehl gulot.

„Kad Erkeris wakar pahrnahza?" Eschebachs prasija.

„Labi laiku."

„Kad?"

„Stundu skaidri nesinu, wareja buht ap pulksten 10eem; winsch wehlejahs skaidra dseramâ uhdens un sazija, ka esot koti peekusis.

„Waj tad winam wairs nebij dseramâ uhdens?"

„Bija gan, bet tas wehlejahs jaunu."

„Waj winsch allaschin peeprasa jaunu uhdeni?" Eschebachs prasija.

„Nè," saimneeze atbildeja. „Pati wakar brihnijos par to."

„Waj inscheneeris pa nakts laiku ne-atstahja namu?"

„Nè."

„Waj to skaidri sineet?"

Saimneeze zeeta klusu.

„Waj Juhs buhtu warejuschi dsirdeht, ja winsch buhtu atstahjis namu?" Eschebachs prasija.

„Netizu wis. Mana gulamâ istaba ir pawisam atsiatu; tamdehl tikai retumis dsirdeju, kad inscheneeris wakarâ wehlu pahrnahza."

„Tad winsch warbuht nakti atstahja namu, bes ka Juhs to pamanijaht."

Saimneeze newareja pretotees scheem wahrdeem; wina tikai peesihmeja, ka to netizot, jo inscheneeris wakarâ pahrnahkdams issazijis, ka esot koti noguris.

Komisars tahlaku neklauschinaja. Winsch wehl reis pateiza waijadsigo polizejas eerehdneem, un tad no teem pawadihts, eegahja Erkera istabâ. Istabas durwis nebij aisslehgtas. Us galda atradahs pilna pudele ar uhdeni; inscheneeris nebij dsehris uhdens, lai gan bij prasijis pehz ta. Istabâ bij wiss deewsgan nekahrtigi nolikts.

„Kas tur?" inscheneeris sauza is gulamahs istabas.

Eschebachs, neteikdams ne wahrda, eegahja gulamâ istabâ. Erkeris sehdeja gultâ; wina seija bij bahla, un wina azis leezinaja, ka tas nebij nakti gulejis.

„Ah, komisara kungs, kà nahzeet tik agri?" winsch issauza. „Zaur ko tas gods man noteek, ka jau rihta stundinâ mani apmeklejeet?"

„Waj tad nesineet, zaur ko tas noteek?"

„Es?" Erkeris runaja. „Es nesinu! Esseet tik laipni un isskaidrojeet man."

„Kur Juhs bijaht pagahjuschâ naktî?"

„Tè, sawâ gultâ. Apgulos wakar, tamdehl ka biju peekusis, jau itin agri, un kà paschi redseet, wehl tagad gulu. Kamdehl Juhs to prasseet?"

„Kà Juhs wareet apleezinaht, ka esseet tè bijuschi?"

„Waj tad man tas ja-apleezina?"

„Sinams!"

„Nu, mana saimneeze ir leezineeze, ka wakar jau itin agri apgulos."

„Es sinu, ka wina ir Jums nesusi dseramo uhdeni. Kamdehl Juhs to nedsehraht?"

„Tamdehl ka man neslahpa!"

„Kamdehl tad prasijaht pehz uhdens?"

„Lai buhtu ko nodsertees, kad nakti slahpst; bet isgahjuscho nakt' nemaz ne-atmodos, un tamdehl ari nedsehru."

„Inscheneera kungs, es saprotu, ka Juhs esseet likuschi nest uhdeni tikai tamdehl, lai Juhsu saimneeze pahrleezinatos, ka esseet mahjâ. Bet tas wiss maz der, jo saimneeze pati issaka, Juhs esot warejuschi atkal atstaht namu pa nakti, bes ka wina buhtu to dsirdejusi."

„Es ne-esmu atstahjis namu. Biju koti peekusis, un tamdehl man nenahza ne prahtâ atstaht sawu dsihwokli," Erkeris peesihmeja.

„Un tadschu Juhs bijaht Arporta plawâ aiz dahrsa."

Erkeris mirkschkinaja azis.

„Es!" winsch smeedamees issauza. „Komisara kungs, Juhs esseet redsejuschi man lihdsigu zilweku, jeb sapnojuschi! Ne-esmu nekahds kleijotajs, kas staigatu pa nakti pa plawahm! Kà Juhs nahzeet us tahdahm domahm?"

„Es pats Juhs redseju."

„Tad kahds zilweks isskatahs man lihdsigs!"

„War gan buht! Bet pirms atrodu tahdu, likuma wahrdâ Juhs apzeetinu!" Eschebachs atbildeja.

Erkeris nebij zerejis sagaidiht schos wahrdus; wina seija tapa wehl bahlaka, wina kruhtis smagaki elpoja.

„Komisara kungs, Juhs jokojatees par daudz," winsch tad teiza.

„Juhs usskateet to par jokeem?"

„Ja."

„Tad atsihseet, ka tas ir pateesiba. Uszelatees un apgehrbjatees, — Juhs esseet arestants."

„Es to nedarischu! Jums naw teesiba mani apzeetinaht, — saukschu Juhs pee atbildibas!" Erkeris, kas arweenu tapa nemeerigaks, issauza.

„Ja pretosatees, tad aiswedischu Juhs ar waru," Eschebachs atteiza. Us wina doto sihmi diwi polizejas eerehdni eenahza gulamâ istabâ. „Juhs redseet, ka man ir palihgi."

„Juhsu uswescha nahs ir par daudz nekauniga; nespehseet atbildeht par to!" inscheneeris issauza.

„Gan jau atbildeschu."

„Labi, gribu redseht. Tagad eeschu Jums lihdsâ; bet esseet tik laipni un atstahseet mani weenu, lai waru apgehrbtees."

„Es palikschu tèpat."

Inscheneeris steidsahs apgehrbtees. Wina rokas stipri trihzeja, wina seija bij drusku jautra; rahdijahs, ka tas wehl nesaudeja zeribu.

Eschebachs apskatija istabu. Blakam gultai sahbaku pahris stahweja; winu soles bij tihras. Komisars noprata, ka inscheneeris nakti nebija gahjis ar teem, jo plawa pee upes attekas bija mikla.

(Turpmak wehl.)

Drupas un drukkas.

Schurkas un leelais runzis.

Leels pulks schurku dsihwoja spihkerî simts gadus ilgi. Tahs padarija daudz nedarbu. Tè reis runzis nahza un isputinaja tahs us wisahm malahm. Zitas ari, sinams, nogalinaja. Masakâ dala tikai wareja glabbt sawu dsihwibu sawâs alâs. Runzis nu waldija weens pats par spihkeri, un schihm nabadsitehm waijadseja tupeht sawâs slehptuwês. — Tè winas dabuja sinaht, ka runzis aisgahjis nahburgôs us weesibahm. Schihs nu domaja: nu ir laiks ari mums iseet un pa spihkeri ko labu aposchnaht. Warbuht ka isdodahs kahdu kumosu kur nospert. Kà domahts, tà darihts. Sahka schmauktees pa zaurumu ahrâ. Bet, skaidri afaras jaslauka, weenai no schihm bij saplehsts kaschoks, otrai tik weena azs, treschai tik trihs kahjas, un zetortai, sawu nelaimi, truhka leelà peku goda, proti garahs astes. Isnahkuschas no saweem zaurumeem, schurkas sahka pahrspreest par sawu gruhto likteni. Tè Pihkstulis sazija: nopirksim swahrguli un pakahrsim to runtscham kaklâ; tad waresim no tahlenes dsirdeht, kad runzis jau nahk, un tad ari waresim no wina isbehgt.

Swahrguli nu nopirka; bet nu truhka ta, kas to uskar swehram kaklâ. — Weena skubinajahs otru. Beidsot sazija: kas labo padomu atradis, tam tas ari ja-isleetà. Nu bij Pihkstulam gribot negribot jauskar swahrgulis runtscham kaklâ. Swahrguli panehmis, Pihkstulis no-eet lihds wakejai eelai; bet sabaidahs, pamet swahrguli gulam un eebehg atpakal sawâ alâ.

Pehz no-eet Pihkstulis us sweschu semi, bes ka buhtu schurkahm kahdu labumu darijis. Bet runzis walda wehl lihds schim spihkeri. — Iswelz pats no karsteem pelneem rahzenus, — ja patihk, zeptus.

Ganimedus Kahrlis, Zodê.

Bet „Araja“ lihdſchinigeem zeen. labwehletajeem, draugeem un laſitajeem daram ſinamu, ka no Julija mehneſcha pati redakzija to nems ſawâ apgahdaſchanâ, tai zeribâ, ka „Balt. Semk.“ wina deenas laikam nepa-ihſinahs.

Kurſeme.

Dobeles aprinkî nodeguſchi Sprigaulu muiſchas Galinu ſaimneekam 16. Aprilî ſtalli, klehtis un laidars. Gandrihſ wiſi lopi ſadeguſchi; tikai maſ iſglahbti. Tiklab ſaimneekam, kâ kalpeem gandrihſ nekas wairak naw atlizis, kâ tik tas, kas bijis mugurâ. — Nakti uſ 13. Aprili nodedſa Sihpeles muiſchâ labibas ſchahwejamais dahris, un 22. Aprilî Joſtanas Kaulu ſaimneekam rija, pee kam ſkahde lihdſ 4000 rubſu ſneedſahs. Tai paſchâ deenâ ari nodedſa Uhſinu Kalnamatſchu Kalninu ſaimneekam ſteegelu zeplis.

No Tukuma puſes. Krona Sl..... pagaſtâ kahds puiſis ſawam labam draugam, otram puiſim kaiminös, paleenejis deſmit rubſu naudas. Pehz kahda laika to atpakaļ praſot, naudas aiſnehmejs to atdewis, un ſawus draugus lihdſ panemdams, naudas paleenetaju aiſkrahpis uſ krogu. Tur labas duhſchas uſtaiſiſuſchi, naudas atdeweja ar ſaweem beedreem iſgahjuſchi no krogus un naw wairs atnahkuſchi atpakaļ. Naudas ſanehmejs, weens pats palizis, kahdu brihdi uſ ſcheem gaidijis, un kad newarejis ſagaidiht, tad gahjis weens pats uſ mahjahm. Tumſchâ nakti pa zeļu eedams, dabujis uſ reiſ tahdu ſiteenu pa galwu, ka tuhlit pagihbis un nokritis pee ſemes. Pehz kahda laika no gihbona atmodees, dſirdejis runajam: „Kad tik wehl naw dſihws; japahrgreeſch rihkle, tad mums naw nekahdas behdas.“ Nu paſiſto ar kahjahm ſpahrdijuſchi, walſtijuſchi, un kad manijuſchi, ka tas wairs nei kuſt, nei puhſchahs, tad naw rihkli pahrgreeſuſchi. Drehbes un kabatas pulkſteni panemdami, aiſgahjuſchi projam, nelaimigo grahwi atſtahdami. Sadauſitais, pehz kahda laika daudſ maſ ſpirgtaks palizis, aiſwilzees lihdſ tuwejahm mahjahm, ſawus raſbaineekus peenahzigai teeſai uſdodams. Wainigee ſanemti un Tukuma pilſteeſai nodoti. Ne-eſot wis leeguſchees, bet wiſu iſteikuſchi. Sadauſitajam puiſim weena azs pawiſam iſſiſta un otradi apgreeſta.

Slampes Pitſchu mahjas nodedſa 1. Maija mehneſcha deenâ. Uguns iſzehluſees no ſkurſtena, kas ilgu laiku naw bijis ſlauzihts, un drihſ pahrgahjuſi uſ laidaru un klehti, tâ ka ari ſchihs ehkas nodeguſchas. Lopi gan iſglahbti; bet drahnas, labiba un wiſa zita manta ſadeguſi.

No Kandawas apgabala. Maija mehneſcha eeſahkumâ Zehres W. S. ſaimneeks ar wairak ſirgeem un rateem brauz no Rihgas uſ mahjahm. Uſ zeļa weens ſirgs paleek ſlims. Ne tahlu no Slokas panahk diwi zeļa gahjejus. Weens no ſcheem ſaimneekam paſihſtams, otrs ſweſchs. Paſihſtamais luhdſahs, lai abus kahdu gabalu pawedot. Saimneeks to ari dara, un ſtahſta par ſawa ſirga ſlimibu. Sweſchais, ſirgu apſkatijees, ſaka: „Juhſu ſirgam wihweles; es tahs mahku appuhſt; — un ja wahrdi neka nelihdſehs, tad dabuſim krogû tahdas ſahles, kas preeſch tam geld.“ Sweſchais gan puhſch un wahrdo, bet ſirgs kâ ſlims, tâ ſlims. Pee krogus nobraukuſchi, ſaimneeks nopehrk waijadſigahs ſahles. (Laikam uſwahrihts alus ar wehl kaut kahdahm zitahm ſahlehm). Kad ſahles ſirgam celeetas, ſweſchais ſaka: „Nu lopinſch kahdu gabalu japajahda, — uſkahpj mugurâ un aiſſahj pa zeļu uſ Rihgas puſi. Saimneeks ar ſaweem kalpeem un paſihſtamo zeļa gahjeju gaida un gaida ſirgu pahrjahjam, bet wiſs welti. Apwaizajahs pee zeļa laudihm, kas no Rihgas puſes brauz, waj tahd' un tahdu jahjeju ar melnu ſirgu naw redſejuſchi; bet neweens naw redſejis. Daſchas deenas pehz ſawa ſirga pa welti iſmeklejees, pahrnahzis beidſot tukſchâ mahjâs. Paſihſtamais zeļa gahjejs atteizis, ka ſweſcho nepaſihſtot. Eſot uſ zeļa winu panahzis, un tâ tad abi kopâ gahjuſchi.

Saldus pilſehtinâ rakuſchi kahdâ pagrabâ dſiļaku grahwi, lai uhdens noſkreetu. Razeji uſgahjuſchi buteli, pilnu ar zeeteem, dſelteneem gabalineem, to turedami par ſeltu waj par zitu kahdu dahrgu leetu. Buteli iſtukſchojot, weens eebahſis ſchos gabalus bikſu, otrs paltraku kabatâ. Gabali bikſu kabatâ ſaſiluſchi, eeſahkuſchi peepeſchi degt un zilweku tik breeſmigi eewainojuſchi, ka tam tagad leelas ſahpes jazeeſch. Gan zerè, ka dakteri iſahrſteſchot; bet ſchis notikums jo ſkaidri rahda, zik apdomigi ar tahdahm leetahm ja-apeetahs, ko wehl labi nepaſihſt. Dſeltenee gabalini bijuſchi foſfors, kas pagrabâ paglabati laikam preekſch ſehwelkozinu, foſfora medus waj preekſch kahdu zitu leetu taiſiſchanas, kur foſfors waijadſigs.

Brozenes Ihmalu krodſineekam nakti uſ 10. Aprili diwi ſirgi iſſagti iſ ſtalla lihdſ ar diwejeem rateem un wiſu eejuhgumu. Sagli eelauſuſchees par ſtedeli, iſgahſuſchi ſtallim fleegſni, un tad pa fleegſchna apakſchu eelihduſchi ſtalli. — —

Wiſsjaunakahs ſinas.

Pehterburgâ, 20. Maijâ. Muhſu Kungs un Keiſars ar Saweem augſteem Behrneem ir pahrgahjis dſihwot Peterhofâ, Aleksandrijas pilî.

Pehterburgâ, 19. Maijâ. Iſ Jekaterinoſlawas ſino, ka jaunais tilts pahr Dnepras upi un Katrinas dſelſceſelſch wakar nodoti brauſchanai. — Dſelſceſela ſargs Moronows, kas, gribedams atreebtees ſawam beedrim kaiminu butkâ, atſkruhwejis dſelſs fleedes pee Bologojas, zaur ko, kâ ſinams, tur notika dſelſceſela nelaime, tagad nemts ſtingrâ iſmekleſchanâ.

Wihsbahdenê, 31. (19.) Maijâ. Kreewu Keiſarene un Wehles prinzeſe ſchodeen preekſch puſdeenas apmekleja Holſtein-Glücksburgas erzoga-pahri, kas ſcheit dſihwo, tad dewahs uſ Königſteini, apmekleht Naſawas erzoga-pahri un wakarâ aiſbrauza atkal atpakaļ uſ Rumpenheimi.

Londonê, 31. (19.) Maijâ. Wakar, pulkſten 9ôs wakarâ, notika trihs dinamita ſprahdſeeni, zaur ko daſchi logi ſadauſiti; laudis naw eewainoti, bet loti iſtrauzeti. Puſſtundu wehlak bija wehl zetortais ſprahdſeens, zaur ko daudſ logu iſdauſiti un daſchi zilweki eewainoti. Pehz ſcheem ſprahdſeeneem atrada pee kahda ſtaba peefleetu taſchu, kurâ 17 dinamita paku un degli bij eekſchâ.

Londonê, 30. (18.) Maijâ. Anglija uſaizinajuſi Turziju, lai ſuhtâ 15 tuhkſt. ſaldatu uſ Sudanu. Turku waldiba apſolijuſees, ka buhſchot to dariht. — Egiptes leetâ konferenze eeſahkſchotees 23. Junijâ.

Wehſtules un atbildes.

1. K. K. kgam: Juhſu raſtu Jelgawas Latweeſchu beedribas leetâ, ko kâ atbildi peeſuhtijaht „Jelgawas Latweetim“, mehs eſam, kâ ſineet, gatawi uſnemt — bet jebkahdas pahrgroſiſchanas un pa-ihſinaſchanas. Bet kad nu reiſ eſam iſſkaidrojuſchi, ka ſchai leetâ, pehz tam, kad abas puſes diwreiſ ſawas domas iſſazijuſchi, turpilkam tikai tahdus raſtus uſnemſim, kas paraſtiti ar pilnigu, rikkigu wahrdu, un kur ari adreſe peeſihmeta, lai, kad zeen. eeſuhtitaji mums nebuhtu paſihſtami, waretum, pehz peedotahs adreſes, par wineem ſinas eewahkt, — tad, kâ ſaprotams, newaram Juhſu luhgſchanu eewehrot, ſchoreiſ zitadi dariht; tad jau ar pateeſibu mums waretu pahrmeſt, ka ne-eſam paſtahwigi, bet groſigi un ſchkobigi, kad to, ko ziteem ne-eſam darijuſchi, Jums darîtum. Sawas wehſtules beigâs, ko raſtſteet redakzijai, Juhs ſakeet: „Ja nu wareet, tad luhdſu, ſcho eewehrot, ja nê, tad dareet, ko par labu atſihſteet“. Mehs neſaprotam, ko ar to domajeet. Waj lai mehs, kad to par labu atſihſtam, Juhſu raſtu nodrukajam ar pilna wahrda paraſtiju, jeb waj lai to atſtahjam ne-eewehrotu. Luhgtu, ſchai ſinâ dot ſkaidru atbildi. Mehs labpraht negribetum neka dariht, kas Jums buhtu par nepatikſchanu, un ka Juhs galâ mums waretut pahrmeſt, ka ne-eſam Juhs ſapratuſchi. Tâ tad beidſot wehl reiſ: ar Juhſu pilna wahrda paraſtu mehs eſam gatawi, Juhſu raſtu nodrukaht „Latw. Awiſes“, — zitadi nê.

2. J. W. R. kgam: Dſeijinu nelaſiſeet. Daudſ pantinu — maſ kodola. Kur nu wehl paleek dſeijas mahkſla?! — Nekaunojatees!

3. Tautectei: Warbuht nahkoſchâ nummurâ.

4. G. K. kgam — Zodê: Otru paſazinu nelaſiſeet „Latw. Awiſes.“ Ta jau wiſeem buhs paſihſtama.

5. A. A. kgam: Ne- atlika — neka. Nenemeet par launu!

Labibas- un pretſchu-tirgus.

Maksaja par:		Jelgawâ.			
1 puhru kweeſchu	3 r. — k.	lihdſ	4 r.	— k.
1 „ rudſu	2 „ 25 „	„	3 „	— „
1 „ meeſchu	2 „ — „	„	2 „	75 „
1 „ putraimu	3 „ — „	„	3 „	50 „
1 „ auſu	1 „ 50 „	„	1 „	60 „
1 „ ſirnu	2 „ — „	„	2 „	50 „
1 „ kartufeļu	1 „ — „	„	1 „	30 „
1 birkawu ſeena	4 „ — „	„	4 „	50 „
1 pohdu-ſweeſta	5 „ 75 „	„	6 „	— „
1 birkawu baltahs ſahls	5 „ 50 „	„	5 „	80 „
1 „ ſarkanahs ſahls	5 „ 75 „	„	6 „	— „
1 mizu ſilku	12 „ — „	„	20 „	— „
1 aſi behrſu malkas (7 p.)	18 „ — „	„	20 „	— „
1 „ „ egļu (7 p.)	12 „ — „	„	14 „	— „

Dſelſceſela brauzeeni.

Rihgas-Dinaburgas dſelſceſelſch.

Iſeet Rihgâ: 6 45 r., 11 45 pr. p., 4 30 pz. p. un 7 w. — Nonahk Skrihweröš: 8 52 r., 1 14 un 6 40 pz. p. un 8 59 w. — Nonahk Krihſburgâ: 10 38 r., 2 49 pz. p. un 10 35 w. — Nonahk Dinaburgâ: 1 20, 5 25 pz. p. un 1 10 r.

Iſeet Dinaburgâ: 5 45 r., 5 pz. p., 8 40 w. — Nonahk Krihſburgâ: 7 59 r., 7 14 pz. p., 10 54 w. — Nonahk Skrihweröš: 7 40 r., 9 34 r., 8 50 w. 12 29 n. — Nonahk Rihgâ: 9 45 r., 11 35 pr. p., 10 55 w., 2 20 r.

Mihlgrahwja dſelſceſelſch.

Iſeet Rihgâ: 5 15 r., 11 5 pr. p. un 5 25 pz. p. — Nonahk Mihlgrahwi: 5 45 r., 11 35 pr. p. un 5 55 pz. p.

Iſeet Mihlgrahwi: 6 55 r., 1 35 pz. p. un 7 25 w. — Nonahk Rihgâ: 7 25 r., 2 5 pz. p. un 7 55 w.

Rihgas-Bolderajas dſelſceſelſch.

Iſeet no Rihgas: 6 20 r., 12 15 p., 4 25 p. p. un 8 10 w. — Nonahk oſtas dambi: 7 15 r., 1 10 p., 5 20 p. p. un 9 5 w.

Iſeet no oſtas dambja: 7 38 r., 2 50 p. p., 6 un 10 28 w. — Nonahk Rihgâ: 8 30 r., 3 45 p. p., 6 55 un 11 20 w.

Rihgas-Jelgawas dſelſceſelſch.

Iſeet no Rihgas (Bolderajas bahnuſcha) 10 10 r., 1 40 p. p. un 7 55 w. — Nonahk Jelgawâ 11 20 pr. p., 2 51 p. p. un 9 5 w. — Iſeet no Jelgawas 3 6 p. p. un 9 21 w. — Nonahk Moſcheikös 6 15 w. un 12 8 r.

Iſeet no Moſcheikeem (Leepajas bahnuſcha) 4 47 r. un 7 41 w. — Nonahk Jelgawâ 7 57 r. un 10 32 w. — Iſeet no Jelgawas 8 15 r., 3 53 p. p. un 10 47 w. — Nonahk Rihgâ 9 30 r., 5 6 p. p. un 12 w.

Rihgas-Moſcheiku-Leepajas dſelſceſelſch.

Iſeet no Rihgas (Bolderajas bahnuſcha): 1 40 p. p. un 7 55 w. — Nonahk Moſcheikös 6 15 un 12 8 w. — Iſeet no Moſcheikeem 6 54 w. un 2 28 r. — Nonahk Leepajâ 9 28 w. un 6 23 r.

Iſeet no Leepajas: 10 33 w. un 2 35 p. p. — Nonahk Moſcheikös 1 31 n. un 6 52 w. — Iſeet no Moſcheikeem 4 47 r. un 7 41 w. — Nonahk Rihgâ 9 30 r. un 12.

Latw. Aw. redaktors: **W. Peitan.**

Дозволено цензурою. Рига, 23-го Мая 1884. г.

Sludinajumi.

Wezmoku-Wilkſales un **Wilkajas** pagaſteem ir

ſkolotajs

waijadſigs. Wiſi tee, kuri ſcho weetu gribetu peenemt un Iklawas ſeminara ſkolotaju eksameni nolikuſchi, teek uſaizinati, 25. Junijâ ſch. g. pee Wezmoku pagaſta waldes ar ſawahm leezibas ſihmehm perſonigi meldetees.

Wezmoku pag. waldê, 2. Maijâ 1884.

Pag. wez.: Barons Carl von Oelſen.
(№ 97.) Skrihw.: F. Berlau.

No **Ilſu muiſchas** pagaſta teeſas top zaur ſcho ſinams darihts, ka otrdeen, 5. Junijâ ſch. g., peedſihſchanas leetâs, pee Ilſu muiſchas peederigâs Stuku mahjâs daſchada mantiba, kâ

ſirgi, gowis
un
wirtſchaftes leetas,

wehrtibâ no 380 rubſu ſudr., wairakſoliſchanâ taps pahrdota.

Ilſu muiſchas pag. teeſâ, 5. Maijâ 1884.
(№ 103.) Preekſchſehd.: F. Waldmann.
Skrihw.: J. Waldmann.

Skrundas pagaſta walde dara zaur ſcho ſinamu, ka 15. un 16. Junijâ ſch. g. **dwehſeļu** un

pagaſta naudas makſas

tiks par 1884/85. gadu apakſch Skrundas, Skrundas meſchkunga un Skrundas mahzitaja pagaſta lozekleem iſdalitas un winu ſchkiras klaſeeretas, ka iſdaliſchanas liſtes lihdſ 1. Julijam ſch. g. pee winas preekſch katra eeſtatiſchanas buhs iſliktas un ka tad katrs pagaſta lozeklis, kas ar winam uſlikto makſu nebuhtu meerâ, ſuhdſibu war pee peenahkamahs uſraugu teeſas peeneſt. Wehlaku netiks neweens wairs klauſihts (ſk. 14. § pagaſta lik.).

To lai nem wehrâ!

Skrundâ, 14. Maijâ 1884.
(№ 862.) Pag. wez.: K. Rehl.
(S. W.) Skrihw.: G. Uecker.

25 rubſ. pateizibas algas!

Swehtdeen, 6. Maijâ, uſ Bauſkas zeļa (6 werſtes no Jelgawas) ir pulkſten 5ôs pehz puſdeenas ſirgs ar wiſu aiſſuhgu ar **waru atnemts.** Sirgs ir ehrſelis, 4 g. wezs un 175 rubſ. wehrts; ſpalwa tumſchi ſilt-ripaina; rihkös aiſſuhgts. Rati uſ dſelſes aſihm kalti, bez tambora. Skaidras ſinas teek luhgtas peemeldeht pret augſchâ apſolito pateizibas algu Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 56, pee Welſchewa kga.

Labi uſturejuſees

tahſeļu klaweere

dabonama pirkt par 120 rubleem Jelgawâ, Wezajâ eelâ № 4, apakſchâ, pa labo roku.

Ruſton, Proktor un beedr., Rihgâ,

pilſehtas Kalku eelâ № 6,

wiſadu ſemkopibas maſchinu un ſkunſtigu mehſlu pahrdotawâ

atrodahs leelâ iſwehlê: **Lokomobiles** un **twaiku kulmaſchinas**, iſ paſchu fabrikas Linkolnâ; **Flöthera ſtiftu kulmaſchinas, platſehſchanas-, wehtiſchanas maſchinas. — Wooda labibas** un **ſahles plaujmaſchinas. — Ekſeļu maſchinas. — Original „Tiger“ ſirgu grahbeklis. Flöthera** un **Sacka uniwerſalee** un **tſchetrlemeſchu arkli. — Ehrgļu-** un **Sweedru arkli. — Ezeſchas. — Sehklas apklahjeji** u. t. pr. Skunſtigi mehſli, kâ: **ſuperfoſfati, kaulu milti, kainits, ſehrſkahbais amonjaks** u. t. pr.

Lehta

maſchinu

pirkſchana Pruhſchôs.

Klaipehdâ (Mehmelê) pahrdod wiſadas brangas **kulamahs maſchinas, ekſeļu greeſchamos** un **wiſadus arklus** par **treſcho** daļu eemakſas, kad pirzejs no ſawas pag. waldes raſtu peeneſ, ka pirzejs taiſnigs zilweks un ſebak makſahs. Kad nu pehz Jahneem par tahdu kulamo maſchinu, kas 230 rubſ. makſâ, buhs lihdſ 80 rubſ. tulles naudas jaſamakſâ, tad lai ſteidſahs un drihſ pirzeji pee fabrikanta

Ongleja, Mehmelê.

J. Bekmana

grahmatu- un rakſtamo leetu pahrdotawâ

Bauſkâ

ir par mehrenahm zenahm loti labas

„tapetes“

dabonamas.

Turpat ari nem apſteleſchanas uſ

„gumijas ſchtempelehm“

pretim.

Rihgas

kaulu miltus,

Anglu

ſuperfoſfatus

pahrdod lehti

Hermanis Stieda, Rihgâ.

Daſchadas

mahlderu krahſas,

ſanſas,

kâ ari ſagatawotas Anglu un Kreewu

lakas,

ahtri ſchuhſtoſchu

fernizu un pindſeles

leelâ iſwehlê peedahwâ

C. Höpkeris, Jelgawâ,
ſahls un ſilku pahrdotawâ.

Wadakſneeki

iſrihkos **otrâ Waſaras-ſwehtku deenâ, 28. Maijâ, ſalumu ſwehtkus Aſites birſes lihzi.**

Original-

ſchujmaſchinas,

ar roku un kahju greeſchamas, kâ:

Pahrlabotahs Singer,
Friſter & Roſsmann, akzijn beedriba,
Adolf Knoch, Tihringê,
Saksonija, Humbold Renanija,

adatas, eļļu, kugiſchus, ar wiſjaunakeem un praktiſkeem pahrlabojumeem, peedahwâ apakſch galwoſchanas par fabrikas zenahm **Max Löwenſteins** jun., Jelgawâ, Paſta un Leelahs eelas ſtuhri № 9.

Wiſas ſortes

mahderu pehrwju,

laku, terpentinu, firniſu, eļļu, lihmi, ſtehrkeles un **pindſeles,**

loti laba preze, pahrdod wiſlehtaki

Friedrich Küſsners,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 3.

Kalnamuiſchas Tehrwetes dſeedaſchanas beedriba iſbrauks

ſalumôs

3. Junijâ 1884. g. Meſchamuiſchas (Grenzhof) no dabas jaukajâ Paleijas parkâ. Sahkums pulkſten 3ôs pehz puſdeenas. Tuwakas ſinas programôs.

Preekſchneeziba.

Pehterneeki iſees ſalumôs 10. Junijâ 1884. g. Dwehſeļu mahju dahrſa birſê, Dalbes baſn. tuwumâ.

Wiſâs grahmatu bodês dabonama:

Latwiſka

Pawahru-Grahmata.

Treſchâ druka.

Makſâ 1 rubli 10 kap.

Lohti deriga un nepeezeeſchama grahmata preekſch pawahreem un ſpihſinaſchanai, kâ ari preekſch leelakahm ſaimneezibahm. Satur pamahziſchanas, kâ war par it lehtu makſu ſmekigas baribas ſagatawoht. Nedrihkſtetu tadehl newenâ ſaimneezibâ truhkt.

Kad zaur leezeneekeem peerahdihts, ka pee Gala-muiſchas peeraſtitâ meita **Dahrta Dombrowſky** Gala-muiſchas Wahweru mahju ihpaſchneeka **Kriſchjahna Putnina** dehlu

Frizi Schanno

behrna weetâ ir peenehmuſi, tad teek wiſi tee uſaizinati, kureem kahdas eerunas pee ſchahdu behrna weetâ peenemſchanu buhtu, **22. Junijâ 1884. g.** pee ſchihs pagaſta teeſas ſawas eerunas peeneſt; jo pehz minetâ termiņa neweens wairs netiks klauſihts.

Gala-muiſchâ, 18. Maijâ 1884.
(№ 42.) Preekſchſehd.: E. Putnin.
(S. W.) Teeſ. ſkr.: J. Strautin.

Verſteles muiſchâ ir wezas

buzenu ſudmalas

par 500 rubſu pahrdodamas — preekſch nplehſchanas.

Wiſâs grahmatu bodês dabonamas:

Mahju-ſwehtiba,

jeb ſwehtas mahzibas par kriſtigu mahjuhuhſchanu, ko tas wezs Deewa kalps Kriſchjahnis Skrihwer Wahzu walodâ ſarakſtijis un ko ſchinî grahmatiņâ ſalikis

F. W. Sieffers.

Makſâ 30 kap.

Mahju-ſwehtibas,

no Sieffers mahzitaja iſdotas, otrâ daļa, kur eekſchâ ſtahſti, apzereſchanas, dſeſmas un luhgſchanas, ko ſalaſijis Grüner, Sudzes mahzitajs.

Makſâ 40 kap.

Jahna Arndta

no ihſtas kriſtigas tizibas un dſihwoſchanas pirmâ grahmata. No Wahzu walodas pahrtulkota no H. Hesſelberg.

Makſâ 50 kap.

Debeſu-maiſe.

45 Bihbeles ſtahſti, M. Lutera katkiſmas ar 50 Bihbeles-perſchineem, Luhgſchanas un 30 Baſnizas-dſeeſmas,

iſdota no

R. Stark,
preekſchaja Rihgas Mahrtina-draudſes mahzitaja.

Otrâ pahrlabotâ druka.

Makſâ 35 kap.

Laipnibas- un ſmalkas iſtureſchanahs mahzibas.

Jauneem un wezeem par labu pahrtulkotas no G. Forſtmann.

Makſâ **20** kap.

Дозволено цензурою. Рига, 23-го Мая 1884. г.

Drukahts pee J. W. Steffenhagena un dehla.
(Tè klaht peelikums: **Baſnizas un ſkolas ſinas.**)